

ĐŃĐ,Đ²Đ¾Ń, Ń~Đμ Ń~Ń,Đ¾ Ń•Đμ ĐŃĐμĐ»Đ,!

ĐŸĐ¾Đ»ĐμŃ,Đ,Đ¼Đ¾ Ń™ŃfĐ±Đ°Đ²Đ, Đ¼Đ¾Ń~Đ°,
ĐĸĐ¾Đ»ĐμŃ,Đ,Đ¼Đ¾ Ńf Ń•Đ²ĐμŃ, Đ±ĐμĐ»Đ,...

ĐšĐ°Đ´ Ń•Đμ Ń...Đ¾ŃĐμ, Đ¼Đ½Đ¾Đ¾Đ¾ Ń•Đμ Đ¼Đ¾ĐŃĐμ,
Đ°Đ°Đ´ Ń•Đμ Ń...Đ¾ŃĐμ, Đ´Đ¾Ń•Ń,Đ° Ń•Đμ ĐĸĐ¾Ń•Ń,Đ,ĐŃĐμ.

ĐŸĐ¾Đ»ĐμŃ,Đ,Đ¼Đ¾, Ń™ŃfĐ±Đ°Đ²Đ, Đ¼Đ¾Ń~Đ°,
Đ±ĐμĐ. Ń•Ń,ŃĚĐ°Ń...Đ°...
ĐžĐ´Đ±Đ°Ń†Đ,Đ¼Đ¾ Đ¾Đ°Đ¾Đ²Đμ ŃĚĐμĐ°Đ»Đ½Đ¾Ń•Ń,Đ,
Ń,Đ°Đ½Ń,Đ°Đ.Đ,Ń~Đ° Ń~Đμ ĐĸŃĚĐ¾Đ»Đ°Đ.
Ńf Ń•Đ²ĐμŃ, Ń†Đ°ŃĚĐ¾Đ±Đ°Đ½,
Đ°Đ¾Ń~Đ, Ń•Đμ Đ²Đ Ń'Đ°
ĐĸĐ¾Đ½ĐμĐ°Đ´ Ńf Ń•Đ½Ńf.

ĐŸĐ¾Đ»ĐμŃ,Đ,Đ¼Đ¾, Ń™ŃfĐ±Đ°Đ²Đ, Đ¼Đ¾Ń~Đ°...
Đ-Đ,Đ²Đ¾Ń, Ń~Đμ Ń~ĐμĐ´Đ°Đ½!
Đ´ĐμĐ°Ń•Ń,Đ²Đ¾ Đ¼Đ¾ĐŃĐμ Đ±Đ,Ń,Đ, Ń•ĐĸĐ°Ń•,
Đ° Đ½Đ, ĐĸĐ¾ŃĚĐ°Đ. Đ½Đ,Ń~Đμ Đ¾Đ¾ŃĚĐ.

ĐŸĐ¾Đ»ĐμŃ,Đ,Đ¼Đ¾, Ń™ŃfĐ±Đ°Đ²Đ, Đ¼Đ¾Ń~Đ°!...

ĐĵĐ²Đμ Ń~Ńf Đ´Đ° Đ´Đ°Đ¼,
Đ´Đ° Đ»ŃfŃ,Đ°Đ¼, Đ´Đ° ĐĸĐ°Ń,Đ,Đ¼...
ĐĵĐ»Đ°Ń,Đ°Đ° Ń~Đμ Đ±Đ¾Đ» Đ°Đ¾Ń~Ńf ĐŃĐμĐ»Đ,Đ¼!© Đ%ŃfĐ±Đ¾Đ ŃĚĐ°Đ³ ĐžĐ±ŃĚĐ°Đ´Đ¾Đ²Đ,Ń)

RECENZIJE U KNJIZI *MIRIS BOÅ½URA*Å Vida NenadiÅ† - MIRISI BOÅ½URA, STRADANJA, LJUBAVI I NADANJAÅĚitajuÅ
rukopis nove poetske knjige âĚMIRIS BOÅ½URA,âĚ pesnika Ljubodraga ObradoviÅ†a, nailazim na pesnikove vizije stvarnos
istoÅene u niske rodoljubivih, refleksivnih i ljubavnih pesama. To je ona ista surova stvarnost, koja u svima nama neretko
ruÅji kule od karata i bedeme nade, koje gradimo godinama, nekad i decenijama, ona stvarnost koja neumitno gasi sve
one nade, koje joÅi jedino u naÅjoj maÅiti postoje. Ona je kao nevreme i kao bujica onih kiÅja, koje umeju iznenada da
poplave sve Åito je naÅje i sav naÅi trud. Zato pesnici i beÅe od nje, zavlaÅeÅti se u tajansvene prostore, opasane zidovima
samoÅ†a. Jedino tu mogu da je, bar na mahove, doÅivljavaju onakvom, kakvom bi hteli da bude. Dok boÅ¾ur, taj boÅ¾anstve
cvet inata, opija paletom svojih boja i miomirisa, stvarnost pesnika Ljubodraga ObradoviÅ†a su i kosovski boÅ¾uri, koji su
kao krv crveni. TuÅ¾no je gledati kako venu boÅ¾uri, a Åesto je tuÅ¾no i biti svedok istorije. Legenda kaÅe da su boÅ¾uri ta
crveni jer su iznikli iz zemlje natopljene krvlju kosovskih junaka.

Ni u snu viÅje
ne miriÅju boÅ¾uri.
Tama pada na snove.

Pred zlom se
nikad ne Åmuri.
Kosovo u mirise zove!
âĚMIRIS BOÅ½URAâĚ

Pesnik peva i o svom selu, onom selu u kome se nekad dugo Åivelo i lako umiralo. A sad je sve mnogo drugaÅije. Pesnik
je namirisao i nestajanje sela, kome âĚždogoreva sveÅ†aâĚ. Svojom jaÅinom izdvaja se i stih:

Å utnuli ste me na kiÅju
da gledam oblake
i gazim po trnju...
âĚALJENDEOVA MAÅ TANJA

Pesnik opeva i svoje rane ljubavi i ljubavne jade, pamteÅti ih sve po nekim detaljima i po oseÅtajima, koji su kao âĚžkrhko
stakloâĚ ali i po mirisima:

Zagrljeni
koraÅamo
peskovitim obalama
i udiÅjemo mirise
topola, breza
i zatalasanih vrbaâĚ!
âĚJEDNA MAÅĚKAâĚ

Ponekad ide i tako daleko da svoje ljubavi poistoveÅtjuje sa zvezdama. Njoj, jednoj i jednoj, posveÅtjuje i ove stihove:

MoÅeÅi da me ostaviÅi
samoga na mostu
da noÅtu gledam sve zvezde,

a vidim samo jednu- tebe...

â€ŽBIÄ†E DANAâ€œ

Pored mirisa boÄ¼ura, Ä•itajuÄ†i poeziju Ljubodraga ObradoviÄ†a, Ä•esto nailazim i na mirise nadanja ali i na mirise nekih pora i stradanja. A pesma je veliÄ•anstvena jer je u njoj sve moguÄ†e. Zato pesnik i poistoveÄ†uje travu i cveÄ†e, naglaÄ¼javajuÄ†i da ni jedno, ni drugo nije za gaÄ¼enje.

Ne gazi travu,

trava je cveÄ†e.

â€ŽNE GAZI TRAVUâ€œ

U pesmi â€ŽSREÄ†Aâ€œ Ljubodraga ObradoviÄ†a ispisuje svoje spoznaje u sledeÄ†im stavovima:

Znam da sreÄ†u neÄ†u da osvojim,

za mene je to isanjani san...

Za druge se sada bojim-

jer malo ko je danas sreÄ†an!

Pesnik piÄ¼uÄ†i poeziju, u kojoj je i sam na mahove samo â€œptica bez krilaâ€œ i dalje traÄ¼i smisao, mada dobro zna na kakvo nerazumevanje nailaze i poezija i njeni autori koji, trudeÄ†i se da naprave korak bliÄ¼e drugima, Ä•esto naprave i korak dalje.

Ponekad mu sve samo na proÄ¼lost miriÄ¼e. On potpisuje i sledeÄ†e stihove:

Pevam o svetu,

prepunom nedaÄ†a,

pevam,

a glas mi se ne Ä•uje.

Stih bolje svetove kuje,

ali stihove danas,

retko ko

shvata ozbiljno.

â€ŽPEVAMâ€œ

Pesma slavuja u noÄ†i njemu je i opomena da sve prolazi i da smena generacija uvek dolazi. To je neumitno. Ä ta god da se radi, uvek dolaze neki novi mladi. I tada nas pesnik ponovo vraÄ†a mirisima:

MiriÄ¼e lipa... I sve je lako i lepo,

dok oluja kiÄ¼om ne poteÄ•e.

Verovah nekad u mirise slepo,

sad znam: mirisi su trenutak sreÄ†e.

â€ŽLIPAâ€œ

Ostaje mi joÄ¼ da se, dok iÄ¼itavam stranice poetske knjige â€ŽMIRIS BOÄ¼URAâ€œ, zahvalim pesniku Ljubodragu ObradoviÄ†u za sve podeljene i podarene trenutke, oslikane subjektivnom lirikom. I za one dragocene mirise, koji ni u prolaznosti Ä¼ivota ne prolaze i koji su vaÄ¼ni u onoj meri u kojoj se pamte.

Vida NenadiÄ†

Mr Predrag JaÄ¼oviÄ† - PesniÄ¼ki postupak Ljubodraga ObradoviÄ†a

Ljubodrag ObradoviÄ† se, evo, oglaÄ¼ava novom, treÄ†om pesniÄ¼kom zbirkom â€ŽMIRIS BOÄ¼URAâ€œ. Zbirka sadrÄ¼i preko 100 pesama. Dva su osnovna motiva ove zbirke - rodoljubivi i ljubavni.

U rodoljubivim pesmama dominira lamentirani prizvuk i teÄ¼ka seta nad stvarnoÄ¼tu takva kakva jeste. Lirski subjekt ove poezije boli Ä¼to â€Žpusto je Kosovo Poljeâ€œ, ali od realnog stanja, od jave, straÄ¼nija je spoznaja lirskog subjekta da â€Žni u viÄ¼e/ ne miriÄ¼u boÄ¼uriâ€œ. Ova spoznaja lirskog subjekta poruÄ¼uje zapravo da je u njegovoj podsvesti, zapisu iskona, kako to odredio Jung, a u teoriju knjiÄ¼evnosti Nortrop Fraj, nestalo seÄ†anje na Kosovo. Ova spoznaje Ä¼ini lirski subjekt duboko nesreÄ†nim.

Jasno, lirski subjekt se ne miri s tim. Zvona koja zvone na uzbunu, u njegovoj svesti podstaknuta strujom krvi i damarima bila, zovu â€Žzuspavane da se razbude!â€œ hoÄ†e da ih trgnu iz tog letargiÄ¼nog sna zaborava i da ih podstaknu na obnavljanje seÄ†anja i znaÄ¼aj onoga Ä¼to gube. Zato lirski subjekt krikovito podseÄ†a na znaÄ¼aj Ä¼ivotvornog sna: â€ŽKad se istrajno san se ostvari!â€œ

Koliko u rodoljubivim pesmama dominira skruÄ¼eni patetiÄ¼ni lament iskrenog rodoljublja, toliko u narednim pesmama duhovne provinijencije, a rodoljubivog pesniÄ¼kog diskursa dominira jasna, iskrena Ä¼ivotvornost. Prokrvljena vitalistiÄ¼kim i optimistÄ¼kim odnosom prema budućnosti, njegova vizija joÄ¼ viÄ¼e dobija na snazi u pesmama: â€ŽKladenac Svetog Jovanaâ€œ â€ŽTrag svetlostiâ€œ, â€ŽSveti Jovan Milostiviâ€œ, â€ŽOriâ€œ i â€ŽPokreni svetâ€œ.

Kod Ljubodraga ObradoviÄ†a nailazimo i na niz briljantnih, modernim diskursom uznaÄ¼enih, jasnih i konciznih lirskih iskaza, koji predstavljaju semantiÄ¼ke medaljone kojima je Ljubodrag zaodenuo srpski jezik, makar na momente. Za ovu

priliku izdvajamo sledeće stihove: â€žJadna maÅka/ crna/ nasuprot neba,/ grize mesecâ€œ. Ova strofa, svojom semantiÅkom zaokruÅenoÅiÅtu veÅt predstavlja gotovu pesmu. Takvih, da kaÅemo, pesama u pesmi, pronalazimo i u drugim pesmama, primer: â€žGrom tvog Åtutanja,/ubija me sad,/ dok kao izgladneli pas,/ noÅtu lutam/ i gledam sve zvezde,/ a vidim samo jednu tebe! (â€žZvezdaâ€œ); â€žNoÅt je,/ mesec sija/ svetle polja./ Jesen doÅila kasna,/ ledi se dah/ i puca voljaâ€œ (â€žNoÅt jeâ€œ dohvatiti neÅtu,/ dok sanjam o proleÅtu,/ a mrazevi mi koste lomeâ€œ(â€žSreÅtaâ€œ); â€žEno je, nevesta.../ beli venac.../ blice blede.â€œ (â€žVoleo samâ€œ).

Ljubodrag se svojim lirskim izrazom kreÅte u poetiÅkom diskursu modernistiÅke poezije, prema stilu, stilistiÅkom obredu, eufoniji i ritmu, ali ne i prema formi, gde je znatno bliÅe srpskom avangardnom pesniÅstvu. Mada njegova pesma â€žVoleo sam...â€œ, prema naslovnom uznaÅenju asocira na Disovu pesmu â€žVoleo sam viÅje neÅtuâ€œ, jer naslovnim znacima ob pesama je anticiparan apsolutni prestanak ljubavi, ipak je prema lirskom iskazu, ova pesma daleko bliÅa lirskom oseÅtaju ljubavi kod Velimira RajiÅta.

I Ljubodrag je, kao nekad Isidora, kasnije, MeÅija SelimoviÅt, upetljan u krugove Åivota (â€žKrugoviâ€œ). On bi vrlo rado da izvan njihove granice, meÅutim, izvan njihove granice nema niÅeg.

Ako bi teÅili odreÅenju pojmovne topografije Ljubodraga ObradoviÅta, na nivou motiva to su: ljubav, rodoljublje i vrlo jasan odnos prema veri i tradiciji. U meri u kojoj u pesmama gde dominira ljubavni motiv usloÅnjava odnose, a koja je pojmovno odreÅena snom, ÅeÅanjom, odricanjem, Åeljom, patnjom, ostavljanjem, uzaludnim Åekanjem, voljom, prezirom, utoliko su rodoljubiva oseÅtanja i odnos prema tradiciji jasno izraÅena.

Za sve pesme Ljubodraga ObradoviÅta moÅemo reÅti da su ispevane iz neposrednog oseÅtaja prema opevanoj sadrÅini. Svuda gde je neposredna emocija nadvladala naraciju doÅilo je do izraza vanredne liriÅnosti ovog Åoveka koji poeziju doÅivljava oseÅtajem, pa Åak, reklo bi se, poeziju Åivi. Ipak, ekspanzija narativnog Åesto oduzima od lirizma. Zato za Ljubodraga moÅemo reÅti da je mnogo bolji u fragmentima nego u celini svog pevanja.

Razlog tome nalazimo u Ljubodragovom odnosu prema stvaralaÅtvu. Naime, iÅitavanjem njegove poezije, postaje jasno da on pesniÅko stvaralaÅtvo doÅivljava kao neposredan izliv impresije. Zato njegove pesme, Åini se, nastaju u trenutku, Åesto iz jedne reÅi ili stiha (koji su najÅeÅte, prema naÅjem oseÅtaju, u pesmi preuzeli ulogu pripeva, naslovnog znaka, ili poÅetnog stiha. To umnogome njegovu poeziju Åini proÅivljenom i lako doÅivljajnom, pa je ona vrlo prijemÅiva za Åjire ÅitalaÅke krugove.

Recenzija za zbirku poezije
â€žMIRIS BOÅ½URAâ€œ Ljubodraga ObradoviÅta

Mr Predrag JaÅioviÅt

Eleonora Luthander - Eh, da sam pre Ljube napisala ove pesme!

Odmah na poÅetku ove recenzije, moram da kaÅem da bih volela da sam ja pre Ljube napisala ove pesme. Ali, kaÅu, ne moÅe jedna majka sve da rodi, niti jedan pesnik sve pesme da napiÅje, tako da je Ljuba napisao i sve one pesme koje sam ja samo u podsvesti pomislila da napiÅjem. Zato mu hvala. Kolega pesnik, moÅe samo da se zapita odakle mu tolika snaga, tolika pamet, tolika dobrota? Brodski je rakao da jedan (obiÅan) pesnik moÅe da opeva samo deset procenata svog Åivota. Ali Ljuba je neobiÅan pesnik, koji se opasno pribliÅio jednaÅini: sto posto poezije, jedanko sto posto Åivota.

Ova knjiga, "MIRIS BOÅ½URA", je pravi pesniÅki curriculum vitae. Ona nam daruje "nedostiÅne mirise" lipa i boÅura, mudrost i utehu i u pesmi *Pevaj sad* : "zaÅto ruÅiti stari, za most nov".

Ima meÅu nama Åivima, naÅalost, mnogo presuÅenih pesniÅkih izvora, a Ljubodrag ObradoviÅt je je nepresuÅini izvor. C Nijagarin vodopad srpske poezije. On piÅje obiÅnim i neobiÅnim reÅima o obiÅnim i neobiÅnim stvarima i temama. Kako sam kaÅe, umesto govora napiÅje pesmu, kao sto je za Vidovdan 2010 napisao pesmu *Kosovo i Metohija*, iz koje izdvajam sledeće stihove koji sami za sebe govore: "na proÅlost nam pada ÅeliÅna reza", "Zvone zvona! nepravda ko nebo, preplavila Åivot i uspomene!", i "Kad se istrajno sanja, san se ostvari".

Ljuba nije jedini pesnik koji je od cifara preÅiao na poeziju. Potpisnica ovih redova takoÅe je diplomirani ekonomista, kao naprimer i veliki crnogorski pesnik Ilija LakuÅiÅt i drugi... MatematiÅki taÅno Ljuba opisuje Åivot i ljubav. Kao u jednaÅinama ili poreskim izveÅtajima, svaka reÅ i svaka cifra je vaÅna da bi rezultat bio taÅan. On i u poeziji primenjuje sva ta pravila matematike. Ljuba reÅjava pesmu kao jednaÅinu sa viÅje nepoznatih i na kraju od jednaÅine pravi pesmu. Svaka pesma je taÅna, reÅjena, daje zadovoljstvo Åitanja, oplemenjuje i uÅi.

Jedna od mojih najomiljenijih pesama iz ove pesniÅke zbirke je *KornjaÅa*, koju sam prevela na Åvedski i uz Ljubinu dozvolu, objavila je na sajtovima poezije u Åvedskoj.

"Sad nam i sjaj preti,

duĀ;man nas izobiljem peĀ•e."

"Vetrovi koji gradom duvaju,
odneĀĉe u svet i traĀ• o mojoj suzi."

U ovim stihovima svi se mogu prepoznati, radi globalne svetske ekonomske krize koju je Ljuba opevao. On moĀ¾e sve.

Mnogo je onih koji zloupotrebljavaju poeziju radi liĀ•ne osvete. Kao pesnik, antologiĀ•ar i prevodilac poezije sa i na Āĳvedski jezik i sreća sam pesnike koji mrze Ā¾ene, taĀ•nije reĀ•eno, mrze pola Ā•oveĀ•anstva, ma kako to Ā•udno zvuĀ•alo. Ljubina pesma *Boginja *je bila melem na duboku ranu koju su naneli pesnici Ā¾enomrsci.

"Oko tebe vrti se svet...
Mladost, ljubav i prilike...
Ti naprosto opijaĀ; slikajuĀĉi slike,
u kojima i kraj svoj beskraj ima!"

To nije samo klasiĀ•no renesansno divljenje Ā¾eni, veĀĉ putokaz za ceo dvadesetprvi vek, a za sve vekove koji dolaze.

*Slobodno skoĀ•i,
sve koĀ•nice otkoĀ•i...
Ā½ivot je slep, kad si tako lepa
po suvom dok plivaĀ; u mirisima uĀ¾ivaĀ;,
sve skrivaĀ;, a smisao otkrivaĀ;...

Slobodno Ā•izmom
zgazi cvet, koji rudi za greh,
i osmehom ih oteraj u oĀ•aj...
Neka na kolenima Ā•ekaju raj!*

Dobar plivaĀ• u moru poezije, Ljuba se ne plaĀ; velikih talasa i velike ljubavi Ā;to se izmeĀ•u ostalog vidi i u stihovima iz pesme *Ne gazi travu*

"Otplovi na ostrvo iz maĀ;te
i spavaj sa zvezdama,
igraj se snovima
i Ā•ekaj
da ljubav poraste."

U sledu obiĀ•nih misli kriju se metafore, velike lovine i zlatne ribice. Upravo te metafore su ta matematiĀ•ka reĀ;jenja pesme koje, nas Ā•itaoce, ljubitelje Ljubine poezije, Ā•ine mudrijima i daju nam odgovore na egzistencijalna pitanja. Sve Ā;to Ā•ovek zapravo hoĀ;te je taj odgovor, pa makar bio i tuĀ¾an. Niko ne Ā¾eli laĀ¾i. A Ljuba nam, uz svu lepotu svoje poezije nudi ISTINU.

Meni Ljuba uvek izmami slatke suze. Od male skrivene plaĀ¾e, do plavog horizonta u izmaglici, plovi Ljubin pesniĀ•ki brod i nosi sa sobom nas, svoju pesniĀ•ku sabraĀ;tu i sestre okiĀĉene "cveĀĉem trenutka".

Usud, poezija i rodni grad KruĀ;evac, spojio me je sa ovim izuzetnim Ā•ovekom, pesnikom Ljubodragom ObradoviĀĉem. Pored Ljube moĀ¾e Ā•ovek slobodno da bude po malo lenj i da kaĀ¾e: "Ā to da se ja bez veze muĀ•im, Ljuba Āĉe to i onako, b i brĀ¾e da napiĀ;je!".

Oko tebe vrti se svet...
Mladost, ljubav i prilike...
Ti naprosto opijaĀ; slikajuĀĉi slike,
u kojima i kraj svoj beskraj ima...

E, takve pesnike ja volim.

Eleonora Luthander PoĀ;tovani posetioci, konaĀ•no je odĀ;tampanaĀ moja nova knjiga poezije â€“ MIRIS BOĀ½URA (treĀĉa p redu Ā)! SreĀĉan sam i Ā;to jeĀ prva promocija knjige zakazana za 4 mart 2011. godine u 20:00 Ā•asova u Beloj sali KCK u organizaciji Kulturnog centra KruĀ;evac (ustanove u kojoj radim) i KUD-a *Vuk KaradĀ¾iĀĉ* iz Trebotina, Ā½abara i Male Vrbnice (druĀ;tva Ā•iji sam Ā•lan od osnivanja)! Pa izvolite, ko je u prilici neka navrati, biĀĉe mi drago, a znam da Āĉete i Vi uĀ¾ivati u poeziji i muzici!

Ā
Ā Ā Ā Ā Ā Ā Đ•Đ°Ń•Đ»Đ¾Đ²Đ½Đ° Ń•Ń,ŃŃĐ°Đ½Đ° Đ°ŃšĐ,Đ³Đμ Ā Ā Ā Ā Ā Ā Ā Đ%ŃfĐ±Đ¾Đ'ŃŃĐ°Đ³ ĐžĐ±ŃŃĐ°Đ'Đ¾Đ